

2
♣

DYERT

2
♣

- Derë çeliku (ose derë druri 4,5 cm e trashë me fletë çeliku me trashësi 2,66 mm)
- Kasë dere e montuar në ndërtesë në 8 pika
- Mentësja të salduara për të parandaluar heqjen e kunjave
- Etiketuar me simbolin e Klasifikimit të Zjarrit të OKB-së
- Dyert hapen me drejtim nga JASHTË, nuk mund të hapen me mjete goditëse
- Dorezat e derës thyhen lehtë, nuk mund të përdoren për të hapur derën me tërheqje
- Buzët e derës të mbuluara me shirit metali, që pengon futjen e levave

♣
2♣
2

PAJISJET KUNDËR ZJARRIT

- Lehtësisht të shikueshme dhe të arritshme
- Zjarret të luftohen vetëm për të shpëtuar jetë njerëzish
- Të kryhen kontrole periodike

4
♣

TABELAT/ SHENJAT

4
♣

- Të renditen artikujt e ndaluar (celularët, sendet që krijojnë flakë etj.)
- Të identifikohen zonat e kufizuara

♣
♠

♣
♠

5
♣

RRETHIMI DHE PENGESAT

5
♣

- Një pengesë brenda një pengese
- Për artikujt e kategorisë I dhe II, pengesat vendosen BRENDA kufijve të repartit
- Të spastrohen zonat ku shikueshmëria është e qartë:
  - 4 m brenda tyre
  - 10 m jashtë tyre

♣
5

♣
5

6
♣

DRYNAT

6
♣

- Duhet të mbrojnë kundër manipulimit me dorë (çekiçëve, shufrave etj.) për të paktën 15 minuta
- Duhet të mbrojnë kundër veglave elektrike (trapanët, sharrat etj.) për të paktën 5 minuta

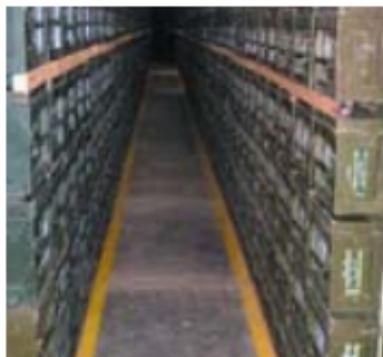
♣
9

♣
9

7
♣

KORRIDORET E KALIMIT

7
♣

- Korridoret e kalimit të mos kenë pengesa
- Distanca nga muret (minimumi 15 cm)
- Gjerësitë e korridoreve të kalimit (minimumi 46 cm)

♣
L

♣
L

STIVAT

- Të ruhen larg nga dritat e nxehta (OSBE: të lejohen 15 cm hapësirë mes arkës dhe tavanit)
- Të ruhen larg mureve, kështu lejohet kontrollimi dhe qarkullimi i ajrit (OSBE: të lejohen 15 cm hapësirë mes stivës dhe murit)
- Të lidhura me shirita për siguri, tepër të rënda për t'u ngritur

9
♣

NUMRAT E PARTISË

9
♣

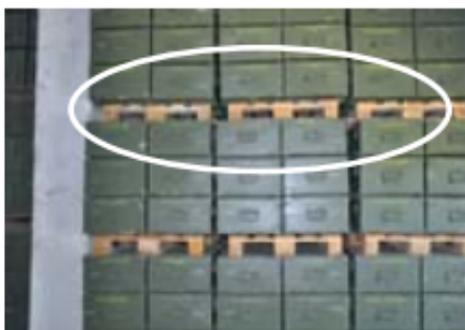
- Ndarja e nr. të partisë sipas datës
- Partitë më të vjetra të vendosen përpara (të prodhuara më herët)
- Partitë më të reja vendosen prapa
- Të ndahen nr. e partive sipas historikut të ngjashëm të magazinimit
- Të përdoren për të menaxhuar testimin e partive

♣
6♣
6

10
♣

NDARJA ME PALETA

10
♣

Druri ose metali

- Siguron qarkullimin e ajrit
- Lejon aksesimin e pajisjeve
- Përmirëson qëndrueshmërinë e stivës

♣
01

♣
01

ARMATURAT

- Të vidhosura ose të salduara së bashku për të krijuar një njësi tepër të rëndë për t'u lëvizur lehtësisht
- Prodhuar prej metali
- Mund të kyçen
- Të shikohen lirshëm numrat serialë të armëve

VENDROJA E SIGURISË

- Rojë e armatosur
- Hyrja vetëm për personelin e autorizuar me arsye legjitime
- Të mbahen regjistra të plotë të autorizimeve dhe hyrjeve
- Kërkon komunikim me personelin e sigurisë Sistem alarmi i instaluar

Office of Weapons Removal and Abatement (PM/WRA)

Office of Weapons Removal and Abatement është një sektor i Zyrës së Çështjeve Politiko-Ushtarake (Bureau of Political-Military Affairs) pranë Departamentit Amerikan të Shtetit.

Kjo zyrë zhvillon, vë në zbatim dhe monitoron politikën, programet dhe përpjekjet për angazhimin e publikut për:

- Frenimin e përhapjes së paligjshme të armëve konvencionale të luftës siç janë armët e lehta automatike dhe armët kundërtanke
- Largimin dhe asgjësimin e materialeve të tjera, siç janë minat tokësore dhe rezervat e tepërta të municioneve, që mbeten kërcënim i vazhdueshëm për popullsinë lokale dhe stabilitetin në rajon
- Krijimin e kushteve lokale, rajonale dhe ndërkombëtare që sigurojnë paqe, stabilitet dhe mirëqenie

Për më shumë informacion, vizitoni faqen tonë të internetit: www.state.gov/t/pm/wra

2
♦

DETONIMI NË MASË

2
♦

- Klasifikimi i rrezikut sipas OKB-së
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Dëmet nga materialet e rrezikshme të detonimit në masë shkaktohen nga tronditja, nga vala goditëse ose nga shpërthime zinxhir si efekt i shpërthimit të parë

♦
2

♦
2

3
♦

FRAGMENTIMI

3
♦

- Klasifikimi i rreziqeve sipas OKB-së
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Rreziqet parësore janë fragmentimi dhe vala goditëse, qofshin në mënyrë individuale ose të kombinuara, në varësi të konfigurimit të magazinës, llojit të paketimit dhe sasisë

♦
3

♦
3

4
♦

ZJARRI MASIV

4
♦

- Klasifikimi i rreziqeve sipas OKB-së
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Artikujt digjen fuqishëm/plotësisht
- Ka pak ose aspak mundësi për fikjen e tyre nëse gjenden të magazinuara

♦
♣

♦
♣

5
♦

ZJARRI MESATAR

5
♦

- Klasifikimi i rreziqeve sipas OKB-së
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Rrezik zjarri pa rrezik shpërthimi dhe praktikisht pa fragmentim ose rrezik toksik, përtej hapësirës së rrezikut të zjarrit të specifikuar për materialet me rrezikshmëri të lartë

♦
5

♦
5

6

KLASIFIKIMI I ZJARRIT 1

6

DETONIMI NË MASË

- Klasifikimi i rreziqeve sipas OKB-së Etiketime në ambientet e magazinimit
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Dëmet nga materialet e rrezikshme të detonimit në masë shkaktohen nga tronditja, nga vala goditëse ose nga shpërthime zinxhir si efekt i shpërthimit të parë

9

9

KLASIFIKIMI I ZJARRIT 2 FRAGMENTIMI

- Klasifikimi i rreziqeve sipas OKB-së Etiketime në ambientet e magazinimit
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Rreziqet parësore janë fragmentimi dhe vala goditëse, qofshin në mënyrë individuale ose të kombinuara, në varësi të konfigurimit të magazinës, llojit të paketimit dhe sasisë

KLASIFIKIMI I ZJARRIT 3 ZJARRI MASIV

- Klasifikimi i rreziqeve sipas OKB-së Etiketime në ambientet e magazinimit
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Artikujt digjen fuqishëm
- Ka pak ose aspak mundësi për fikjen e tyre nëse gjenden të magazinuara

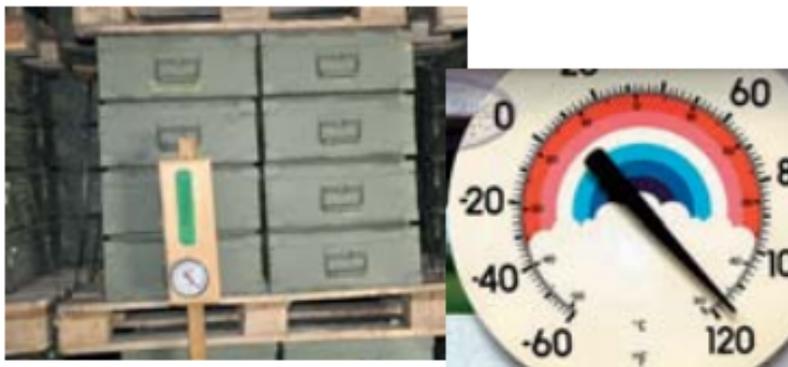
KLASIFIKIMI I ZJARRIT 4 ZJARRI MESATAR

- Klasifikimi i rreziqeve sipas OKB-së
- Etiketime në ambientet e magazinimit
- Të sigurohet që artikujt të jenë shënuar saktë
- Rrezik zjarri pa rrezik shpërthimi dhe praktikisht pa fragmentim ose rrezik toksik, përtej hapësirës së rrezikut të zjarrit të specifikuar për materialet me rrezikshmëri të lartë

TEMPERATURAT

- Të shmangen temperaturat ekstreme të larta ose të ulëta
- Të shmangen ndryshimet e mëdha të temperaturës
- Të shmangen lagështia e lartë ose e ulët
- Të shmangen dridhjet
- Të shmangen tronditjet

PROCEDURAT STANDARDE TË PUNËS

Duhet të përmbajnë:

- Reagimin në rast emergjence
- Procedurat e sigurisë
- Përgjegjësitë
- Inventarët
- Kërkesat për trajnim
- Informacion mbi magazinimin
- Sigurinë
- Mbikëqyrjen
- Vlerësimin e rrezikut

SHKAQET E SHPËRTHIMIT

- Degradimi
- Pakujdesia
- Kushtet e papërshtatshme të magazinimit
- Trajnimi i pamjaftueshëm
- Veprimet e armiqve, terrorizmi ose sabotimi
- Transporti dhe lëvizja
- Zjarri
- Rrufetë

VËREJTJE PËR TRANSPORTIMIN

- Të ketë siguri teknike për transport
- Të inspektohen pajisjet dhe personeli
- Të kontrollohen dokumentet
- Të etiketohen automjetet
- Të ruhet ambalazhimi origjinal, nëse është e mundur
- Automjetet duhet të jenë 50 m larg njëra-tjetrës
- Të garantoher siguri gjatë itinerarit
- Të koordinohet me forcat e rendit, nëse është e nevojshme

Shënim: 14% e të gjitha incidenteve me municione ndodhin gjatë transportimit ose lëvizjes së tyre

Small Arms Survey

Small Arms Survey shërben si burimi kryesor ndërkombëtar i informacionit publik për të gjitha çështjet që lidhen me armët e vogla dhe dhunën e armatosur, si edhe si qendër burimore për qeveritë, politikëbërësit, studiuesit dhe aktivistët. Projekti Small Arms Survey i shpërndan konstatimet e tij përmes një serie publikimesh, përfshirë dokumente të herëpashershme, raporte speciale, përmbledhje botimesh, si dhe botimin e tij kryesor të përvitshëm Small Arms Survey. Projekti ka një staf ndërkombëtar me ekspertizë në studime të sigurisë, shkencë politike, politikë publike ndërkombëtare, juridik, ekonomi, studime zhvillimi, zgjidhje konfliktesh, sociologji dhe kriminologji. Stafi bashkëpunon ngushtë me një rrjet ndërkombëtar studiuesish dhe partnerësh. Për më shumë informacion, vizitoni faqen tonë të internetit:

www.smallarmssurvey.org

Small Arms Survey është një projekt i Graduate Institute of International and Development Studies, Gjenevë

ÇAKTIVIZIMI I PËRKOHSHËM

Hiqni dhe siguroni:

- Shulat
- Foletë e fishekëve
- Dorezat e armëve
- Gjurmuesit
- Njësitë udhëzuese
- Mekanizmin e shkrepjes
- Pjesët kritike

DEMONTIMI MEKANIK

- Asgjësimi i rezervave
- Të verifikohet shkatërrimi i ÇDO arme
- Kërkon pajisje speciale
- Të mbahen regjistra për pjesët
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

4 DJEGIA NË MJEDIS TË MBYLLUR 4

- Asgjësimi i rezervave
- Kërkon pajisje të specializuara, mund të prodhohen në terren
- Të trajtohen çështjet që lidhen me mjedisin
- Zgjidhja më e mirë për municionet e armëve të vogla
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

5
♥

PRERJA ME FLAKË/OKSIGJEN

5
♥

- Asgjësimi i rezervave
- Përgjithësisht kërkon minimumi dy prerje për armë
- Largon metalin gjatë procedurës
- Të gjitha armët e ngjashme të priten sipas të njëjtit model
- Pjesët e mbetura duhet të jenë të papërdorshme si pjesë këmbimi
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

♥
5

♥
5

6
♥

DJEGIA NË MJEDIS TË HAPUR

6
♥

- Asgjësimi i rezervave
- Relativisht i pakushtueshëm
- Kërkon nxehtësi me intensitet të lartë për një periudhë të gjatë
- Të trajtohen çështjet që lidhen me mjedisin
- Të monitorohet për të pasur siguri gjatë gjithë procedurës
- Teknikë e realizueshme në terren
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

♥
9

♥
9

7
♥

PRERJA MEKANIKE

7
♥

- Asgjësimi i rezervave
- Kërkon pajisje speciale
- Përgjithësisht kërkon minimumi dy prerje për armë
- Largon metalin gjatë procedurës
- Të gjitha armët e ngjashme të priten sipas të njëjtit model
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

♥
L

♥
L

PRERJA OSE PËRTHYERJA HIDRAULIKE

- Asgjësimi i rezervave
- Kërkon pajisje speciale
- Mund të arrihen norma të larta asgjësimi
- Të mbahen regjistra për shkatërrimet
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

9
♥

KONTROLLI I INVENTARIT

9
♥

- Identifikon stoqet e pariparueshme
- Gjurmon numrat e ngarkesës
- Identifikon ngarkesat e dyshimta
- Gjurmon keqfunksionimet
- Përmirëson besueshmërinë
- Redukton incidentet
- Mundëson parashikimin
- Menaxhon programin e testimit kimik

♥
6

♥
6

SHKRIRJA OSE COPËTIMI

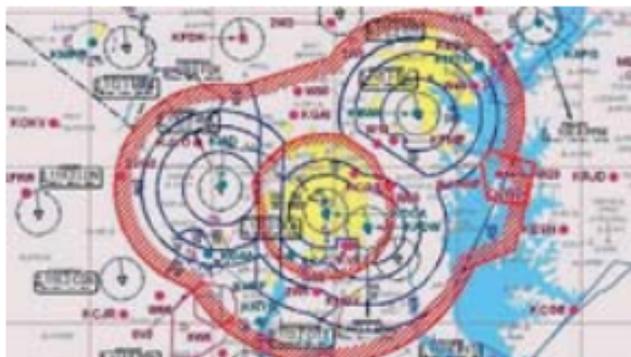

- Asgjësimi i rezervave
- Të hiqen pjesët jometalike
- Furra i kthen armët në çelik të shkrirë
- E përshtatshme vetëm nëse ekzistojnë pajisjet
- Shkatërrimi është absolut
- Të mbahen regjistra për shkatërrimet
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

KUFIZIMET E FLUTURIMIT

- Lartësia e fluturimit (minimumi 200 m)
- Përdoren kryesisht për detonimet në mjedis të hapur
- Të krijohen procedurat për raportimin e shkeljeve
- Të garantohet siguria publike

DETONIMI NË MJEDIS TË HAPUR

- Asgjësimi i rezervave
- Të trajtohen çështjet që lidhen me mjedisin
- Të garantohet siguria e perimetrit
- Të kontrollohet pas operacionit për të konfirmuar shkatërrimin
- Efikas për municionet e kalibrit të madh dhe municionet e paqëndrueshme
- Kërkon personel shumë të përgatitur
- Kërkon sipërfaqe më të madhe toke

RIKUPERIMI I BURIMEVE

- Asgjësimi i rezervave
- Çmontimi i municioneve për të përdorur pjesët e tyre
- Infrastruktura e re mund të ketë kosto të lartë
- Kërkojnë kapacitete industriale dhe infrastrukturë
- Eksplozivet e e lartë kanë përdorim tregtar
- Të trajtohen çështjet që lidhen me mjedisin
- Mbetjet të riciklohen ose të asgjësohen në formë të sigurtë

Nisma e Përqasjes Rajonale për Reduktimin e Rezervave

Nisma e Përqasjes Rajonale për Reduktimin e Rezervave (The Regional Approach to Stockpile Reduction (RASR) Initiative) është një përqasje rajonale afatgjatë dhe e koordinuar që do t'u gjejë zgjidhje kërcënimeve që paraqesin rezervat e tepërta, të paqëndrueshme dhe të pasiguruara ose ndryshe të rrezikuara të armëve konvencionale dhe municioneve.

RASR nxit qeveritë e prekura dhe organizatat përkatëse që të zhvillojnë një përqasje rajonale proaktive dhe të koordinuar për të siguruar dhe shkatërruar armët e vogla, duke krijuar kapacitetet lokale, duke shkëmbyer praktikat më të mira dhe mësimet e nxjerra, si dhe duke sinkronizuar burimet për të maksimizuar efikasitetin e tyre. Qëllimi përfundimtar i Nismës RASR është parandalimi i shpërthimeve katastrofike dhe devijimeve destabilizuese të armëve konvencionale dhe municioneve.

Për më shumë informacion, vizitoni faqen e internetit: www.rasrinitiative.org

MARRJA NË RUAJTJE DHE PRANIMI

EQUIPMENT RECEIPT (DA FORM 3749-2-1)	
1. UNIT Defense Threat Reduction Agency	2. RECEIPT NO. 0012345
3. STOCK NO. 1362-00-9876-2212	4. SERIAL NO. 0012345
5. ITEM DESCRIPTION Pistol, Semi, Beretta, M9	
6. I hereby acknowledge receipt of this equipment from the unit armory room (Building 2345, room 123) of this unit.	
7. NAME SMITH, John P.	8. SOCIAL SECURITY NO. 000-00-0000
9. SIGNATURE Johnny P. Smith	10. GRADE PFC

- Kërkon numërimet të përditshme vizuale
- Lehtëson inventarët e numrave serialë
- Të përdoren karta pranimit për çdo armë
- Regjistrimi i saktë nxit gjithashtu një menaxhim të mirë të inventarit

3
♠

INVENTARI

3
♠

- Inventari i numrave serialë
- Të kryhen inventarë të përmuajshëm
- Të përdoret një palë e pavarur
- Të regjistrohen, të arkivohen dhe të auditohen nga komanda e lartë

♠
3

♠
3

SISTEMET E SIGURISË

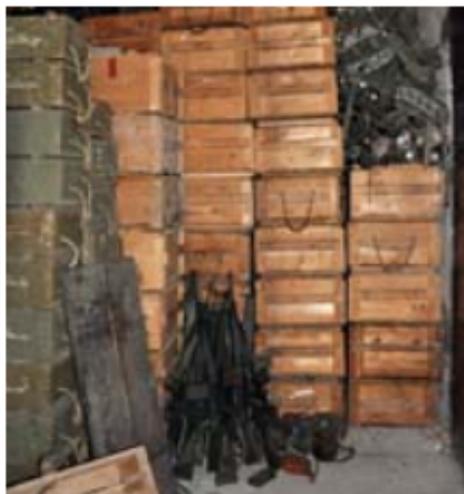
- Kodet të ndryshohen rregullisht
- Të kryhen testime periodike
- Të sigurohet furnizim rezervë me energji në rastet e ndërprerjes së energjisë elektrike

5
♠

MIRËMBAJTJA

5
♠

- Të krijohet dhe të zbatohet një program mirëmbajtjeje
- Të pastrohen copëzat e mbetjeve
- Të pritët bimësia (15 m)
- Të parandalohet hyrja e brejtësve

♠
5

♠
5

6
♠

MENAXHIMI I RREZIKUT

6
♠

Kur vlerësohen materialet për magazinim ose shkatërrim, artikujt të ndahen sipas përparësisë në kategori rreziku, si për shembull:

- Shkalla e përdorimit
- Efekti i mundshëm për të shkaktuar viktima ose dëme
- Përshtatshmëria
- Transportueshmëria dhe mundësia e vjedhjes

♥
9♥
9

7
♠

KATEGORIA E RREZIKUT 1 (Rekomandohet)

7
♠

- VETËM raketa dhe predha portative «të gatshme për luftim»
- Raketa dhe predha për rimbushjen e të mësipërmeve

♠
L

♠
L

KATEGORIA E RREZIKUT 2 (Rekomandohet)

- Armët e lehta automatike, përfshirë automatikët e mesëm
- Granatat e dorës ose granatahedhësit
- Minat

9
♠

KATEGORIA E RREZIKUT 3 (Rekomandohet)

9
♠

- Dorezat e MANPADS
- Njësitë udhëzuese ose gjurmuesit për predhat
- Tubat e mortajave
- Raketahedhësit dhe predhalëshuesit > 50 kg
- Flakëhedhëset
- Predhat e ngarkuara me eksploziv
- Granatat djegëse

♥
6

♥
6

10
♠

KATEGORIA E RREZIKUT 4 (Rekomandohet)

10
♠

- Pushkët gjysmë-automatike
- Pistoletat
- Pushkët pa zbrapsje
- Municionet
- Djegoret
- Granatat ndriçuese
- Lëndët për kontrollin e turmave

♠
01

♠
01

PARIMET SASI – DISTANCË

Pesha
neto e
eksplozivit

DISTANCA

Të përcaktohen madhësia dhe vendndodhja
e rezervave bazuar në tre faktorë:

- Sasia e eksplozivit
- Distanca ndarëse
- Lloji i eksplozivit

MENAXHIMI I REZERVAVE

Të vlerësohen mundësitë aktuale, qëllimet e parashikuara, dhe pikat ku mund të bëhen përmirësimet e para

MBIKËQYRJA E MUNICIONEVE

- Të kontrollohet me sy
- Të merren në konsideratë kërkesat e çmontimit
- Të kryhen analizat kimike
- Të kryhet testimi i funksionimit të elementëve përbërës
- Të kryhet qitje me një mostër përfaqësuese sipas numrit të partisë

Defense Threat Reduction Agency (DTRA):

DTRA është Agjencia e Mbështetjes Luftarake pranë Departamentit Amerikan të Mbrojtjes për kundërshtimin e armëve të shkatërrimit në masë. Agjencia trajton të gjithë spektrin e kërcënimeve kimike, biologjike, radiologjike, bërthamore dhe të shpërthimeve të shkallës së lartë. Programet DTRA përfshijnë kërkim dhe zhvillim shkencor bazë, mbështetje operacionale për ushtarët e SHBA-së në vijën e frontit, si dhe një institut kërkimor të brendshëm për armët e shkatërrimit në masë që synon parashikimin dhe lehtësimin e kërcënimeve të ardhshme. DTRA bashkëpunon me shërbimet ushtarake, elementë të tjerë të qeverisë së Shteteve të Bashkuara, si dhe me vende në mbarë botën mbi çështjet e luftës kundër përhapjes, ndalimit të përhapjes dhe reduktimit të armëve të shkatërrimit në masë, duke pasur një qëllim në mendje: Ta bëjmë botën më të sigurt (Making the World Safer).

Për më shumë informacion, vizitoni faqen tonë të internetit: www.dtra.mil

CARTA MONDI
MADE IN BELGIUM

MBI KËTO KARTA:

Këto karta janë hartuar për të ndihmuar nga ana vizuale identifikimin e sigurisë fizike dhe menaxhimit të rezervave (Physical Security and Stockpile Management-PSSM), si edhe çështjet e shkatërrimit. Këshillat teknike dhe materiali fotografik u ofruan me kontributin e agjencive të mëposhtme:

BURIME NË INTERNET:

Për më shumë informacion mbi rëndësinë e sigurisë fizike dhe menaxhimit të rezervave (PSSM) dhe shkatërrimin e sigurt të tepricave, hyni në faqet e mëposhtme të internetit:

- www.armee.ch
- www.dtra.mil
- www.iansa.org
- www.itf-fund.si
- www.namsa.nato.int
- www.osce.org
- www.racviac.org
- www.rasrinitiative.org
- www.seesac.org
- www.smallarmssurvey.org
- www.state.gov/t/pm/wra
- www.un-casa-isacs.org
- www.un.org/disarmament

